

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Hertoets: De inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen binnen 't Anker

JeugdzorgPlus locatie van Horizon Jeugdzorg en Onderwijs, te Harreveld

Missie:

*Elk kind een veilig thuis en
een gezonde ontwikkeling*

Samenvatting

In november 2021 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) een hertoets uit naar de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen binnen Horizon Jeugdzorg en Onderwijs (onderdeel van iHub), locatie 't Anker, JeugdzorgPlus te Harreveld (hierna 't Anker). De inspectie heeft getoetst of de in oktober 2020 geconstateerde tekortkomingen zijn opgeheven.

Conclusie toezicht oktober 2020

Op basis van het toezicht uitgevoerd in oktober 2020 concludeerde de inspectie dat binnen 't Anker sprake was van een repressief klimaat. De mate hiervan verschilde per groep. Medewerkers handelden onvoldoende de-escalerend, er was meer aandacht voor het straffen van ongewenst gedrag dan voor het belonen van goed gedrag en medewerkers handelden onvoldoende volgens geldende richtlijnen op basis van de Jeugdwet. Uit het onderzoek bleek dat er verschillende redenen waren waardoor het repressieve klimaat binnen 't Anker in stand werd gehouden.

Conclusie toezicht november 2021

Het is voor de inspectie duidelijk dat medewerkers en het management hard hebben gewerkt om het repressieve klimaat te verminderen en onderliggende oorzaken die het repressieve klimaat in stand hielden aan te pakken. De verkleining van de groeps grootte is volgens medewerkers essentieel geweest voor het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Medewerkers kunnen meer tijd en aandacht geven aan de jeugdigen en aan de-escalerend handelen. Waar de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen eerst onderdeel was van de vaste structuur en werd ingezet als strafmaatregel, is de visie nu dat vrijheidsbeperkende maatregelen alleen wordt ingezet als veiligheid in het geding is. Het aantal plaatsingen in de isoleercel en frequentie waarmee jeugdigen worden vastgepakt, vastgehouden en worden gefixeerd is sterk afgenomen. Vier van de acht isoleercellen zijn gesloten. Ook in de wijze van het benaderen van jeugdigen hebben grote veranderingen plaatsgevonden. Medewerkers denken nu meer na over alternatieven en zetten steeds meer alleen in het uiterste geval middelen en maatregelen in. De organisatie van meer activiteiten heeft voor een positieve verandering gezorgd binnen 't Anker.

De inspectie concludeert dat 't Anker aanzienlijke verbeteringen heeft doorgevoerd. Het is noodzakelijk dat 't Anker blijvend investeert om de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen nog verder terug te dringen. Verder verwacht de inspectie dat door 't Anker voortvarend geïnvesteerd wordt om ook de geplande afzonderingen te beëindigen, voor zover dit geen maatwerk in het belang van de jeugdige is. Tevens is het nodig dat het gebouw kindvriendelijker wordt gemaakt, bijvoorbeeld door het verwijderen van de tralies voor de slaapkamerramen en de luikjes in de slaapkamerdeuren. Tenslotte verwacht de inspectie dat iHub voortdurend aandacht heeft om de groepen die de inspectie niet heeft onderzocht mee te nemen in de verbeteringen die zijn doorgevoerd en nog doorgevoerd worden.

Vervolg

De verbeteringen die binnen 't Anker zijn doorgevoerd hebben duidelijk gezorgd voor een vermindering van repressie binnen (groepen van) 't Anker. Dat maakt dat de inspectie erop vertrouwt dat Ihub de verbeteringen zal vasthouden en verder aan de slag gaat met bovenstaande punten. De inspectie sluit met dit rapport het verbetertraject bij 't Anker af. Zij zal via regulier toezicht de ontwikkelingen bij 't Anker blijven volgen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding toezicht oktober 2021	4
1.2	Toezicht oktober 2021	4
1.3	Verbetertraject	6
1.4	Hertoets november 2021	6
1.5	Toetsingskader	6
2	Bevindingen	7
2.1	Inzet vrijheidsbeperkende maatregelen	7
2.2	Aanpak onderliggende oorzaken	13
3	Conclusie en vervolg	16
3.1	Conclusie	16
3.2	Vervolg	17
	Bijlage 1 - Verantwoording	19
	Bijlage 2 - Toetsingskader	20

1 Inleiding

In november 2021 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) een hertoets uit naar de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen binnen Horizon Jeugdzorg en Onderwijs (onderdeel van iHub), locatie 't Anker, JeugdzorgPlus te Harreveld (hierna 't Anker). De inspectie heeft getoetst of de in oktober 2020 geconstateerde tekortkomingen zijn opgeheven.

1.1 Aanleiding toezicht oktober 2020

In oktober 2020 deed de inspectie onderzoek naar de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen binnen 't Anker. De aanleiding voor het toezicht in oktober 2020 was drieledig. In juni 2020 voerde de inspectie toezicht uit bij 't Anker om te bepalen of 't Anker verantwoorde jeugdhulp biedt. Uit dit toezicht bleek dat verbetering nodig was op het gebied van het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen conform de geldende instructies en procedures en dat niet alle pedagogisch medewerkers getraind waren in het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Vervolgens ontving de inspectie in juli 2020 een melding van een geweldsincident, waarbij het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen een rol speelde. In augustus 2020 ontving de inspectie een verbeterplan van 't Anker naar aanleiding van het toezicht in juni 2020. De inspectie vond de ingezette verbetermaatregelen ten aanzien van het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen op basis van de bevindingen uit het toezicht en het gemelde incident niet voldoende en besloot vervolgtoezicht uit te voeren.

1.2 Toezicht oktober 2020

Op basis van het toezicht uitgevoerd in oktober 2020 concludeerde de inspectie dat, ondanks de inzet van 't Anker om vrijheidsbeperkende maatregelen terug te dringen, binnen 't Anker sprake was van een repressief klimaat. De mate hiervan verschilde per groep. Medewerkers handelden onvoldoende de-escalerend, er was meer aandacht voor het straffen van ongewenst gedrag dan het belonen van goed gedrag en medewerkers handelden onvoldoende volgens geldende richtlijnen op basis van de Jeugdwet. Dit was voor de inspectie onacceptabel.

Uit het onderzoek bleek dat er verschillende redenen waren waardoor het repressieve klimaat binnen 't Anker in stand werd gehouden. Er werd vanuit het management onvoldoende richting de medewerkers uitgedragen dat het in het belang is van de jeugdigen om zo min mogelijk vrijheidsbeperkende maatregelen, zoals isoleren, in te zetten en dit alleen in te zetten als het echt niet anders kan. Hiernaast beschikten medewerkers over onvoldoende handvatten om de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen tot een minimum te beperken, zoals kennis over de-escalerend handelen en duidelijke interne richtlijnen. Ook de grootte van de groepen maakte dat medewerkers onvoldoende de veiligheid konden waarborgen en de jeugdigen de aandacht konden geven waar zij recht op hebben. De grootte van de groepen, evenals het ontbreken van voldoende activiteitsaanbod en de kindonvriendelijke elementen van het gebouw hadden invloed op de sfeer

op de groep wat eveneens een rol speelde in het in stand blijven van het repressieve klimaat binnen 't Anker.

1.3 Verbetertraject

Deze paragraaf geeft een beschrijving van het verloop van het verbetertraject vanaf het toezicht in oktober 2020 tot aan de hertoets in november 2021.

Naar aanleiding van de door de inspectie in oktober 2020 geconstateerde tekortkomingen heeft 't Anker in januari 2021 de inspectie een verbeterplan toegezonden. Tevens ontving de inspectie een resultaatverslag waarin stond opgenomen hoe 't Anker de meest urgente verbetermaatregelen had opgepakt.

Begin maart kreeg de inspectie een signaal dat twee jeugdigen langdurig werden afgezonderd in een isoleercel nadat zij betrokken waren bij een groepsopstand. Dit was aanleiding voor de inspectie om de twee daarop volgende dagen een onverwacht bezoek te brengen aan 't Anker. Tijdens dit bezoek werd het signaal bevestigd. Het gebrek aan voortgang in het terugdringen van het repressieve klimaat en het voortduren van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen, die volgens de Jeugdwet niet zijn toegestaan, baarde de inspectie zorgen. Daarom vond in maart een gesprek plaats met het bestuur en de Raad van Toezicht van Ihub. Doel van dit gesprek was om meer zicht te krijgen op de acties die de Raad van Bestuur inzette om de situatie bij 't Anker te verbeteren en te bepalen in hoeverre de ingezette acties binnen een redelijke termijn tot zichtbaar resultaat zouden leiden. Daarbij wilde de inspectie ook zicht krijgen op de rol van de Raad van Toezicht in dit verbetertraject. Het bestuur heeft toegelicht welke maatregelen zij zou inzetten om het verbetertraject te versnellen. De eerste resultaten hiervan zouden begin mei zichtbaar zijn. Naar aanleiding van het bestuursgesprek concludeerde de inspectie dat zij op dat moment voldoende vertrouwen had in de maatregelen die het bestuur inzette om het verbetertraject te versnellen. Daarom besloot de inspectie op dat moment niet over te gaan tot een handhavende maatregel.

In mei bracht de inspectie een onverwachts bezoek aan 't Anker om de voortgang van het verbetertraject te monitoren. De inspectie constateerde tijdens dit bezoek dat de maatregelen die het bestuur tijdens het gesprek in maart had aangekondigd, waren doorgevoerd en deels tot positieve veranderingen hadden geleid. Na gesprekken met medewerkers en jeugdigen concludeerde de inspectie dat medewerkers bewust bezig waren met de vraag hoe het aantal vrijheidsbeperkende maatregelen binnen 't Anker kan worden teruggedrongen en hoe het behandelklimaat voor de jeugdigen kindvriendelijker vorm kan worden gegeven. Het afzonderen in de isoleercel en het fixeren van jeugdigen gebeurde minder vaak en werd niet meer ingezet als sanctie op geluidsoverlast in de nacht. Twee groepen zijn teruggebracht naar zes jeugdigen per groep. Op die groepen is het rustiger geworden, er is meer tijd een aandacht voor de jeugdigen en er waren geen heftige incidenten meer geweest.

Op de groepen waar het aantal jeugdigen niet verminderd was, was er weinig effect zichtbaar.

Medewerkers van deze groepen hadden niet de tijd en aandacht voor de jeugdigen die zij wensen

en nodig achten. Medewerkers gaven aan dat het voor het bieden van kwalitatieve behandeling en het terugdringen van repressie essentieel is dat er meer tijd en ruimte aan de jeugdigen geboden kan worden. Ook bleek dat jeugdigen nog steeds veel op hun kamer verbleven en dat zij zich daar erg verveelden.

Tevens constateerde de inspectie tijdens het bezoek in mei dat een groot deel van de medewerkers het gevoel had dat verbetermaatregelen zonder afstemming en overleg van bovenaf waren opgelegd. Medewerkers ervoeren een deel van de verbetermaatregelen als controle c.q. repressie vanuit de organisatie.

De inspectie verzocht 't Anker in het verdere verbetertraject specifiek aandacht te hebben voor de benoemde aandachtspunten.

In daarop volgende maanden monitorde de inspectie het verbetertraject van 't Anker middels voortgangsrapportages en telefonische gesprekken met het bestuur.

1.4 Hertoets november 2021

Doel van de hertoets is bepalen of het klimaat binnen 't Anker minder repressief is geworden en of de oorzaken die het repressieve klimaat in stand hielden zijn weggenomen.

Het onderzoek betrof dossieronderzoek en het voeren van gesprekken met jeugdigen en professionals van zes groepen van 't Anker.

In bijlage 1 is een overzicht van alle onderzoeksactiviteiten van de inspectie opgenomen.

1.5 Toetsingskader

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van onderdelen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd¹. Het toetsingskader bestaat uit vijf thema's: Uitvoering hulp, Veiligheid, Leefklimaat, Cliëntenpositie en Bestuurlijke organisatie. Elk thema is uitgewerkt in een aantal criteria met verwachtingen. De hertoets vond plaats op drie criteria uit de thema's Uitvoering hulp, Leefklimaat en Bestuurlijke organisatie.

Een overzicht van de voor dit onderzoek geselecteerde verwachtingen is opgenomen in bijlage 3.

---

¹ Sinds januari 2021 werkt de inspectie met het JIJ-Kader als toetsingskader om de kwaliteit en veiligheid van de hulp aan jeugdigen te toetsen. Omdat het huidige onderzoek een hertoets betreft, is voor dit onderzoek gebruik gemaakt van het toetsingskader dat in oktober 2020 ook is gebruikt.

2 Bevindingen

In oktober 2020 constateerde de inspectie punten die beter moesten en beter konden binnen 't Anker als het gaat om de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen. De inspectie beschreef bevindingen rondom de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen en het repressieve klimaat binnen (groepen van) 't Anker. In dit hoofdstuk staat bij elk onderwerp een samenvatting van de bevindingen van de inspectie in oktober 2020, gevolgd door de bevindingen uit de hertoets van november 2021. Vervolgens worden de achterliggende oorzaken die het repressieve klimaat in stand hielden kort beschreven, gevolgd door wat 't Anker heeft gedaan om de achterliggende oorzaken aan te pakken.

2.1 Inzet vrijheidsbeperkende maatregelen en repressief handelen

Niet de-escalerend handelen

Samenvatting toets oktober 2020

Uit het toezichtonderzoek in oktober 2020 bleek dat, het regelmatig voorkwam dat het de medewerkers onvoldoende lukte om de-escalerend te handelen richting de jeugdigen als zich een incident voordeed. Hierdoor escaleerde de situatie wat eindigde met fysiek ingrijpen door medewerkers of zelfs met afzondering van de jeugdige in de isoleercel.

Toelichting toets november 2021

Uit de gesprekken met jeugdigen, medewerkers en uit het dossieronderzoek blijkt dat een aanzienlijke verbetering heeft plaats gevonden op het gebied van de-escalerend handelen. De groepen van 't Anker zijn teruggebracht van tien à elf jeugdigen naar zes tot acht jeugdigen per groep. Ook is op iedere groep een tussendienst ingezet waardoor 's middags en 's avonds drie medewerkers aanwezig zijn op de groep. Medewerkers geven aan dat minder jeugdigen en meer medewerkers op de groep de belangrijkste veranderingen zijn geweest waardoor het beter lukt om te de-escaleren. Medewerkers vertellen dat zij oplopende spanning bij of tussen jeugdigen vroegtijdig kunnen signaleren. Medewerkers gaan dan met de jeugdigen in gesprek of halen hen uit de situatie door bijvoorbeeld in de tweede woonkamer te zitten. Ook krijgen jeugdigen 'schakeltijd'. Dit houdt in dat jeugdigen de tijd krijgen om hun gedrag aan te passen zonder dat er direct een consequentie volgt. Een medewerker omschrijft dat zij nu meer naast de jeugdigen staan in plaats van tegenover. Eén jeugdige geeft aan dat de jeugdigen op de groep zich gerespecteerd voelen door de begeleiders en dat zij de begeleiders ook respecteren. Omdat het medewerkers nu beter lukt situaties te de-escaleren vinden er minder incidenten plaats en lukt het om jeugdigen meer (individuele) positieve aandacht te geven, vertellen medewerkers. In elke groep is er een jeugdige die lid is van de jongerenraad. Deze jeugdige sluit ook tien minuten bij elke teamvergadering van

medewerkers aan om aan het team te vertellen wat de jeugdigen van die groep bezig houdt zodat het team deze informatie kan gebruiken om de sfeer op de groep te verbeteren.

Medewerkers vertellen verder dat er binnen de organisatie veel aandacht is voor de-escalierend handelen. Zo is het een vast onderwerp tijdens de tweewekelijkse teamvergadering, hoe bij incidenten anders gehandeld kan worden. Tijdens de dagelijkse overdracht, waarbij de gedragswetenschapper aansluit, bespreekt het team de jeugdigen. Hierbij is aandacht voor de-escaleren en wat nodig is om mogelijk ongewenst gedrag bij te sturen. Ook het signaleringsplan van de jeugdigen helpt volgens medewerkers om vroegtijdig in te grijpen en escalatie te voorkomen.

Afdelingshoofden vertellen dat op een deel van de groepen medewerkers nadenken over hoe zij een meer open klimaat kunnen creëren op de groep. Zo zoeken medewerkers op één groep uit of het mogelijk is dat jeugdigen een sleutel krijgen van hun eigen kamer.

Straffen in plaats van belonen

Toelichting toets oktober 2020

Binnen 't Anker werd op slechts een deel van de groepen gewerkt met een beloningssysteem. Op andere groepen zetten de professionals een consequentie of straf in op ongewenst gedrag van de jeugdigen, zoals afzondering in de isoleercel of een meerdaags kamerprogramma. Ook kwamen groepsstraffen voor waarbij maatwerk ontbrak. De straffen werden niet ingezet voor de veiligheid en diende geen behandeldoelen.

Toelichting november 2021

Medewerkers geven aan dat op het gebied van het benaderen van jeugdigen grote veranderingen hebben plaatsgevonden. Medewerkers vertellen dat zij nu meer nadenken over alternatieven en steeds meer alleen in het uiterste geval middelen en maatregelen inzetten. In plaats van straffen gaan zij nu meer met jeugdigen in gesprek en proberen zij hen te motiveren voor de toekomst en hun traject. Ook vertellen medewerkers dat zij proberen te ontdekken wat de oorzaak is voor het gedrag van de jeugdige. De inspectie zag dit ook terug in de dossiers. Bijvoorbeeld een situatie waarbij een jeugdige verbaal en fysiek agressief is, hierover in gesprek gaat met een medewerker en aangeeft last te hebben van het verdriet na het verlies van een dierbare. Ook vertellen medewerkers dat zij bij ongewenst gedrag van jeugdigen zoeken naar kindvriendelijke ideeën en oplossingen. Zo zetten zij bijvoorbeeld de tweede woonkamer in om met een jeugdige in gesprek te gaan, waar ze de jeugdige voorheen naar diens kamer hadden gestuurd.

Jeugdigen vertellen de inspectie dat het aantal consequenties die volgen op negatief gedrag aanzienlijk is verminderd en dat de consequenties proportioneel zijn. Een jeugdige beschrijft dat er weleens miscommunicatie is tussen een jeugdige en begeleiders. Als een jeugdige dan boos wordt moet diegene even naar diens kamer, komt dan terug op de groep en nadat er over het voorval is gesproken is het weer goed. Een andere jeugdige vertelt dat in de twee maanden dat hij op de groep verblijft niemand in de isoleercel is geplaatst. Af en toe wordt iemand voor een time out naar diens kamer gestuurd voor tien minuten. Een jeugdige van een andere groep vertelt voorafgaand aan de plaatsing bij 't Anker verhalen had gehoord over hoe streng het op 't Anker is, maar geeft aan dat dit erg meevalt en dat medewerkers kijken naar andere oplossingen dan meteen plaatsing

op kamer. Een medewerker vertelt trots te zijn dat op diens groep zij geen jeugdigen meer in de isoleercel plaatsen.

Medewerkers geven aan dat het soms nog nodig is om een jeugdige op diens kamer te plaatsen, maar dat dit altijd voor een zo kort mogelijke tijd gebeurt en wordt gekeken of het doel, bijvoorbeeld het laten kalmeren van de jeugdige, is bereikt. Jeugdigen bevestigen dat time out plaatsingen op kamer van korte duur zijn en ook in incidentbeschrijvingen in de dossiers zag de inspectie dit terug. Medewerkers en jeugdigen geven aan dat groepsstraffen niet meer voorkomen, maar dat enkel de bij een incident betrokken jeugdigen bijvoorbeeld tijdelijk op de kamer worden geplaatst.

Daar waar voorheen een strafmaatregel, namelijk afzondering in de isoleercel, volgde bij geluidsoverlast in de nacht zijn de medewerkers nu bezig met het opzetten van een beloningssysteem vertellen de gedragswetenschappers. Tijdens de rondleiding liet een jeugdige zijn doelenkaart zien die hij wekelijks met een medewerker evalueert. Wanneer hij zijn weekdoelen heeft behaald, volgt hierop een beloning. De jeugdige en medewerker vertelden dat de jeugdige het doel al had bereikt en de beloning had ontvangen. Het stellen van een volgend doel met passende beloning was nog niet gebeurd. Onder andere dit voorbeeld laat zien dat 't Anker wat betreft belonen op de goede weg zit, maar dat het verdienen van beloningen moet worden opgenomen in de methodiek. Dit zodat het standaard onderdeel wordt van de begeleiding. Medewerkers vertellen dat zij, naar aanleiding van het inspectierapport, door de organisatie zijn gecorrigeerd op repressie en dat dit bij een deel van de medewerkers heeft geleid tot handelingsverlegenheid. Medewerkers durfden niet meer op te treden en waren zoekende welke maatregelen zij nog in konden zetten bij ongewenst gedrag van jeugdigen. Medewerkers vertellen dat zij begeleiding krijgen van hun werkbegeleider, gedragswetenschapper en afdelingshoofd om de handelingsverlegenheid te verminderen en dat dit helpend is. Zij ervaren nu voldoende steun bij het reageren op ongewenst gedrag door jeugdigen. Een van de werkbegeleiders geeft daarbij aan dat het voor medewerkers belangrijk is dat zij niet worden gecorrigeerd op repressie, maar tips krijgen over hoe het beter kan.

Niet handelen volgens de geldende richtlijnen en procedures

Afzondering in de isoleercel, zonder dat dit als maatregel is opgenomen in het hulpverleningsplan

Samenvatting toets oktober 2020

Het kwam voor dat jeugdigen in de isoleercel werden afgezonderd terwijl dit niet als maatregel stond opgenomen in het hulpverleningsplan. Dit is alleen toegestaan als noodmaatregel. In geen van de gevallen die de inspectie in zag in de dossiers was er sprake van een noodsituatie, maar was de aanleiding bijvoorbeeld het praten of veroorzaken van geluidsoverlast in de avond of nacht.

Toelichting toets oktober 2021

Uit de gesprekken met medewerkers en jeugdigen en uit de dossiers blijkt dat het aantal plaatsingen in de isoleercel sterk is afgenomen en dat jeugdigen niet meer worden afgezonderd in de isoleercel bij geluidsoverlast.

Pedagogisch medewerkers geven aan dat voor hen duidelijk is welke middelen en maatregelen zij bij welke jeugdige mogen inzetten en dat zij bij twijfel dit makkelijk in de dossiers kunnen terugvinden en overleggen met de gedragswetenschapper. Ook bespreken medewerkers tijdens de vergaderingen welke middelen en maatregelen bij de jeugdigen ingezet kunnen worden. De jeugdigen die de inspectie heeft gesproken geven aan dat iedereen individueel bepaalde middelen en maatregelen heeft en dat er gebeurt wat is afgesproken. In de dossiers zag de inspectie dat het nog af en toe voorkomt dat een jeugdige wordt afgezonderd, terwijl dit niet als maatregel staat opgenomen in diens perspectief plan. In de door 't Anker aangeleverde stukken heeft de inspectie gezien dat de adviseur beleid en kwaliteit twee wekelijks controleert of afzonderingen die zijn ingezet rechtmatig en proportioneel zijn. De afdelingshoofden bespreken dit met de medewerkers geven zij aan.

De gedragswetenschappers vertellen dat op maat wordt gekeken welke middelen en maatregelen per jeugdige in het hulpverleningsplan komen. De mogelijkheid tot plaatsing in de isoleercel komt bij de start niet meer standaard in het hulpverleningsplan, alleen bij jeugdigen waarvan de voorgeschiedenis onbekend is of bij wie sprake is van agressie. Als blijkt dat het niet nodig is, haalt de gedragswetenschapper de mogelijkheid tot plaatsing in de isoleercel uit het hulpverleningsplan.

Onderzoek aan lichaam en kleding

Samenvatting toets oktober 2020

Op in ieder geval één groep kwam het voor dat bij terugkomst van verlof onderzoek aan lichaam en kleding bij jeugdigen plaatsvond op een wijze die onder de Jeugdwet niet is toegestaan. Tevens bleek dat het onderzoek aan lichaam en kleding werd ingezet als generieke maatregel.

Toelichting toets november 2021

Uit de gesprekken met jeugdigen en medewerkers blijkt dat onderzoek aan lichaam op een wijze die onder de Jeugdwet niet is toegestaan niet meer voorkomt binnen 't Anker. Medewerkers geven aan dat zij tegen het gevolg hiervan aanlopen. Het lukt jeugdigen nu om sigaretten en softdrugs mee naar binnen te nemen. Medewerkers maken zich zorgen over brandgevaar op de kamers van de jeugdigen als zij daar roken. Ook geven zij aan dat het voorkomt dat jeugdigen stoned zijn op de groep en dat dit moeilijkheden in de begeleiding van de jeugdigen met zich meebrengt. De slaapkamers zijn voorzien van rookmelders maar indien een jeugdige in diens slaapkamer rookt, gaat er in drie slaapkamers tegelijk een alarm af. Dit maakt het volgens medewerkers moeilijk om in te grijpen en de juiste jeugdige aan te spreken. Jeugdigen vertellen dat zij stiekem roken op hun kamer omdat er een rookverbod geldt op 't Anker. Zij zouden graag rookmomenten met de begeleiders op het terrein willen. Het management geeft aan dat het kopen van rookwaar onder de 18 jaar wettelijk verboden is en dat roken niet passend is gezien hun opdracht om met de jeugdigen toe te werken naar een gezonde toekomst. Daarom is het terrein als rookvrije omgeving verklaard. De inspectie verwacht dat 't Anker samen met medewerkers en jeugdigen kijkt naar een mogelijke oplossing voor het probleem rondom veiligheid door het stiekem roken op de slaapkamer vanwege het rookverbod.

Vastpakken en vasthouden

Samenvatting toets oktober 2021

Uit het onderzoek van de inspectie bleek dat het voorkwam dat een jeugdige werd gefixeerd zonder dat er sprake was van een noodgeval, maar bijvoorbeeld omdat een jeugdige geen gehoor gaf aan instructies van de pedagogisch medewerker. Over de wijze waarop een fixatie dient te worden ingezet bestonden onder medewerkers verschillende ideeën binnen 't Anker. Als gevolg hiervan vonden vastpakken en fixatie op verschillende wijzen plaats.

Toelichting toets november 2021

Ook wat betreft vastpakken en vasthouden ziet de inspectie een positieve ontwikkeling binnen 't Anker. Medewerkers geven aan dat de frequentie waarmee zij jeugdigen vastpakken, vasthouden en fixeren aanzienlijk is afgenomen. Medewerkers geven aan dat zij nu meer praten met de jeugdigen. Fixeren is volgens hen het laatste wat zij inzetten. Ook uit de gesprekken met jeugdigen en registraties in de dossiers blijkt dat het aantal fixaties is afgenomen.

Daar waar fixatie nog voorkomt, zoeken medewerkers regelmatig naar alternatieven om dit een volgende keer te voorkomen. Een jeugdige vertelt enkele weken geleden, vanwege fysieke agressie, op de grond gefixeerd te zijn. Hierna is met haar besproken wat de medewerkers en zij zelf een volgende keer kunnen doen bij oplopende spanning. Sindsdien is de jeugdige niet meer vastgepakt of gefixeerd.

Ondanks de positieve ontwikkelingen die de inspectie heeft gezien en gehoord komt het nog voor dat fixatie wordt ingezet als er geen sprake is van acuut gevaar. Zo vertelt een medewerker een jeugdige te hebben vastgehouden omdat de jeugdige weigerde een gedragsinstructie op te volgen. De jeugdige verzette zich en werd naar de grond gebracht en gefixeerd. Volgens de medewerker is achteraf niet besproken hoe er anders gehandeld had kunnen worden in deze situatie.

De inspectie wil benadrukken dat het van belang is dat binnen 't Anker blijvend wordt gewerkt aan het verminderen van repressie. Positief vindt de inspectie dat de jeugdige uit bovenstaand voorbeeld slechts kortdurend op diens kamer verbleef en daarna weer heeft meegedraaid met de groep.

Medewerkers geven aan dat, omdat het fixeren van jeugdigen nu minder voorkomt, het risico bestaat dat zij verleren hoe zij dit op veilige wijze kunnen doen. Het is van belang dat er blijvend aandacht is voor het (trainen in) veilig vastpakken, vasthouden en fixeren.

Afzonderen gedurende meerdere dagen

Samenvatting toets oktober 2020

Uit het onderzoek bleek dat het voorkwam dat jeugdigen meerdere dagen in de isoleercel verbleven. Onvoldoende duidelijk was hoe werd ingeschat dat het onvoldoende veilig was om de jeugdigen terug te laten keren naar de groep.

Toelichting toets november 2021

Het Anker heeft de werkwijze voor het afzonderen van jeugdigen in de isoleercel aangescherpt, maar de inspectie constateert dat het Anker nog niet alle mogelijkheden benut om isoleercel plaatsingen zo beperkt en kort als mogelijk uit te voeren. Jeugdigen worden niet langer voor straf

in de isoleercel geplaatst, maar alleen als zij een gevaar zijn voor zichzelf of voor anderen. Bij een plaatsing in de isoleercel wordt standaard een gedragswetenschapper betrokken, die dagelijks de inschatting maakt of verlenging van de isoleercel plaatsing noodzakelijk is. Medewerkers geven aan dat bij de overwegingen om tot een plaatsing in de isoleercel over te gaan de veiligheid van de jeugdige voorop staat, maar dat hierbij mede een rol speelt dat er beperkte mogelijkheden zijn om een jeugdige één op één te begeleiden en dat een jeugdige soms niet op de eigen kamer kan blijven, omdat dit teveel onrust geeft voor de rest van de groep. In het weekend beoordelen de gedragswetenschappers de jeugdigen die in de isoleercel verblijven niet dagelijks, maar kunnen pedagogisch medewerkers wel de bereikbaarheidsdienst consulteren om te bespreken of een jeugdige van uit de isoleercel kan. De inspectie ziet hierin het risico dat een plaatsing in de isoleercel van een jeugdige wordt verlengd, terwijl dit voor de veiligheid niet noodzakelijk is. Verder informeren de gedragswetenschappers bij iedere plaatsing van een jeugdige in de isoleercel de manager behandeling en de geneesheer-directeur. Het is nog onvoldoende uitgewerkt welke acties de manager behandeling en de geneesheer-directeur ondernemen naar aanleiding van deze informatie.

Verschil tussen groepen

Samenvatting toets oktober 2020

Op twee groepen werd de vrijheid van jeugdigen structureel beperkt. Hier werd standaard gewerkt in twee sub-groepen, waarbij steeds de helft van de jeugdigen op hun slaapkamers verbleven terwijl de andere helft in de woonkamer was. Medewerkers gaven aan dat het hen daardoor beter lukte om de-escalerend te handelen en minder gebruik te maken van de isoleercel.

Toelichting toets november 2021

Ook tijdens het toezicht in november 2021 constateert de inspectie verschillen tussen de groepen wat betreft de inzet van vaste kamermomenten. Medewerkers van één groep vertellen dat jeugdigen niet meer verplicht op hun kamer zitten tijdens de overdracht van de dienst in de middag. De keuze om jeugdigen niet meer op hun kamer op te sluiten tijdens het overdrachtmoment staat los van de problematiek van de jeugdigen. Medewerkers geven aan dat het te maken heeft met een verandering in mindset en de manier waarop zij met de jeugdigen omgaan. Op een andere groep zitten de jeugdigen tijdens de overdracht nog wel op kamer, maar mogen de slaapkamerdeuren open blijven vertellen medewerkers. Echter, omdat de jeugdigen niet van hun kamer af mogen, beschouwd de inspectie dit alsnog als een afzonderingsmoment. Uit de gesprekken met medewerkers en het management wordt duidelijk dat het afgelopen jaar de focus heeft gelegen bij het verminderen van ongeplande afzonderingen. Het verschilt per groep hoe ver ze hier mee zijn. De inspectie verwacht dat binnen 't Anker nu voortvarend geïnvesteerd wordt om ook de geplande afzonderingen te beëindigen.

De inspectie heeft zich in de onderzoeken in oktober 2020 en november 2021 gericht op zes gesloten groepen binnen 't Anker. Naast deze groepen beschikt de locatie nog over vier andere groepen. De inspectie verwacht van Ihub dat er voortdurende aandacht is om ook deze groepen mee te nemen in de verbeteringen die zijn doorgevoerd en nog doorgevoerd worden.

2.2 Aanpak onderliggende oorzaken

Om te achterhalen wat maakte dat het repressieve karakter binnen 't Anker in stand bleef, heeft de inspectie in oktober 2020 in de gesprekken met professionals en jeugdigen aandacht gehad voor onderliggende oorzaken van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen. Uit de gesprekken die de inspectie destijds voerden met medewerkers en jeugdigen kwamen zes onderliggende oorzaken naar voren die volgens hen van invloed waren op de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen.

- De grootte van de groepen (tien of elf jeugdigen per groep) maakten dat spanningen en onveiligheid op de groep sneller toenamen gaven jeugdigen aan. Medewerkers vertelden dat het grote aantal jeugdigen per twee pedagogisch medewerkers op de groep maakten dat ze sneller neigden en grepen naar de inzet van vrijheidsbeperkende middelen dan ze zouden willen bij relatief kleine escalaties.
- De bezetting 's nachts. In oktober 2020 was op twee van de groepen die de inspectie bezocht al een vaste slaapdienst ingezet, wat een positief effect had op de geluidsoverlast in de nacht. Medewerkers van de groepen waar nog een slaapdienst ontbrak, vertelden dat jeugdigen 's nachts nog geluidsoverlast veroorzaakten en werden afgezonderd in de isoleercel.
- Een gezamenlijke visie op het gebied van het terugdringen van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen ontbrak en het management droeg richting medewerkers onvoldoende het belang uit van het terugdringen van vrijheidsbeperking. Het protocol en een werkinstructie rondom vrijheidsbeperkende maatregelen boden medewerkers onvoldoende handvatten voor het handelen in de praktijk.
- Medewerkers hadden onvoldoende handvatten om de-escalerend te handelen. Tevens bleek dat er nog onvoldoende werd gewerkt aan een open cultuur gericht op het voorkomen van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen. De medewerkers hadden al enkele jaren geen training gehad in het vastpakken en vasthouden van de jeugdigen.
- Volgens medewerkers en jeugdigen leidde verveling bij jeugdigen tot onrust op de groep en geluidsoverlast in de nacht. Medewerkers hadden onvoldoende tijd om meer te ondernemen met de jeugdigen.
- Kindonvriendelijke elementen in het gebouw. De isoleercellen op iedere groep, het ontbreken van kindvriendelijke ruimtes waar jeugdigen tot rust konden komen en de tralies voor de ramen van de slaapkamers maakten dat de medewerkers en jeugdigen het gebouw van 't Anker als onvoldoende kindvriendelijk beoordeelden.

In dit hoofdstuk beschrijft de inspectie wat 't Anker heeft ingezet om de onderliggende oorzaken die het repressieve klimaat binnen 't Anker in stand hielden aan te pakken.

Verkleining van de groepen

Op één groep op 't Anker verbleven acht jeugdigen, op de andere vijf onderzochte groepen verbleven in oktober 2020 tien of zelfs elf jeugdigen. Op het moment van de hertoets in november 2021 zijn drie van deze groepen teruggebracht naar zes jeugdigen per groep. Op de andere drie groepen verblijven acht jeugdigen per groep. Medewerkers geven aan dat deze verandering essentieel is geweest voor het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Op alle groepen

wordt een tussendienst ingezet. Volgens medewerkers maakt dit dat zij meer tijd een aandacht kunnen geven aan de jeugdigen en aan de-escalerend te handelen. Jeugdigen en medewerkers ervaren meer rust op de groepen.

De inspectie is zeer positief over de verkleining van de groepen binnen 't Anker. Het management van 't Anker heeft de inspectie toegelicht dat de benodigde financiering voor het verkleinen van de groepen nog niet rond is. Vooruitlopend op de bekostiging heeft iHub de verkleining van de groepen uit eigen middelen gefinancierd. Om de verbeteringen die het verkleinen van de groepen teweeg hebben gebracht te bestendigen is het essentieel dat er passende tarieven komen.

Bezetting 's nachts

Per twee groepen wordt er nu één slaapdienst ingezet. Een medewerker van de groepen vult de slaapdienst in en is dus een bekend gezicht voor de jeugdigen. Medewerkers geven aan dat de inzet van de slaapdienst op de groepen heeft geholpen met het terugdringen van geluidsoverlast 's nachts. Als jeugdigen 's nachts nog lawaai maken spreekt de slaapdienst hen hierop aan. Afzondering in de isoleercel wegens geluidsoverlast komt niet meer voor.

Visie en richtlijnen

Uit de gesprekken met medewerkers en het management komt naar voren dat de visie op de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen binnen 't Anker is verschoven. Waar het eerst onderdeel was van de structuur en werd ingezet als strafmaatregel, is de visie nu dat vrijheidsbeperkende maatregelen alleen wordt ingezet als veiligheid in het geding is geven medewerkers aan. Afdelingshoofden vertellen dat zij zien dat medewerkers de werkinstructie vrijheidsbeperkende maatregelen regelmatig gebruiken en dat het aantal maatregelen dat wordt ingezet is afgenomen.

Handvatten de-escalerend handelen

Op enkele medewerkers na zijn alle pedagogisch medewerkers dit jaar getraind in Veilig Vakmanschap. Uit de gesprekken met medewerkers blijkt dat de training hen handvatten heeft geboden wat betreft de-escalerend handelen. Voor de pedagogisch medewerkers die de training nog niet hebben gevolgd staat deze gepland in december 2021. Tevens staat jaarlijks een herhalingstraining op het programma, geven medewerkers aan.

't Anker is voornemens alle pedagogisch medewerkers te trainen in traumasensitief werken. De training wordt gegeven door de EMDR therapeuten van 't Anker.

Medewerkers geven aan dat er in de teamvergaderingen veel aandacht is voor de-escalerend werken en dat er opener wordt gesproken over moeilijkheden die men ervaart in het werk.

Medewerkers vertellen dat ze elkaar nu steeds vaker feedback geven en dat de gedragswetenschapper en het afdelingshoofd tijdens vergaderingen en overdrachtsmomenten handvatten geven voor de-escalerend werken en het ombuigen van negatief gedrag van jeugdigen.

Uit de gesprekken met medewerkers blijkt dat intervisie nog niet van de grond is gekomen.

Medewerkers die de inspectie heeft gesproken geven aan dat zij nog geen intervisie hebben gevolgd. De deelname is vrijwillig en veel medewerkers zien dit als een extra klus bovenop de taken die ze al hebben. De afdelingshoofden vertellen dat binnen 't Anker wordt gekeken of het mogelijk is een externe begeleider voor intervisie in te huren. Iemand die speciaal voor intervisie naar de locatie komt zou de motivatie voor de medewerkers om bij intervisie aan te sluiten

mogelijk verhogen. De inspectie benadrukt dat het belangrijk is medewerkers mee te nemen in het belang en de meerwaarde van het volgen van intervisie

Activiteiten

Tijdens het toezicht in oktober 2020 bleek recent een medewerker van de groep als activiteiten begeleider te zijn gestart met het bieden van activiteiten aan jeugdigen van 't Anker gericht op participatie. Inmiddels zijn er drie medewerkers als activiteiten begeleiders actief die één op één activiteiten ondernemen met de jeugdigen, zoals sporten, dieren verzorgen of werken in de tuin. De activiteiten die zij met jeugdigen ondernemen zijn, in samenspraak met de gedragswetenschapper, gekoppeld aan een doel, bijvoorbeeld het vergroten van de eigenwaarde. Ook is er een avond programma waarbij activiteiten worden georganiseerd. Zo vertelt een jeugdige aan de inspectie dat hij elke week meedoet aan de rap activiteit, maar dat hij zich ook kan aanmelden voor bijvoorbeeld boksen of voetbal. Medewerkers geven aan dat er onder de jeugdigen veel animo is voor de activiteiten en dat de activiteitenbegeleiders en de organisatie van (groeps)activiteiten voor een positieve verandering hebben gezorgd binnen 't Anker. Jeugdigen zouden het liefst nog meer activiteiten zien, zo geven ze aan.

Medewerkers en jeugdigen vertellen dat er met de komst van de tussendienst meer mogelijk is. Zo geven jeugdigen aan dat als zij een spelletje met begeleiders willen doen of samen een rondje willen lopen buiten dit altijd wel kan. Jeugdigen geven daarnaast aan dat zij nog steeds vinden dat begeleiders veel op kantoor zitten.

Jeugdigen vertellen dat zij zich tijdens de verplichte kamermomenten (tijdens de overdrachten en het rustuur) erg vervelen en dat dit de momenten zijn waarop zij gaan nadenken en piekeren.

Aanpassingen aan het gebouw

Binnen 't Anker zijn recentelijk vier van de acht isoleercellen gesloten. De groepen waarvan de isoleercellen zijn gesloten hadden al gedurende enkele maanden geen gebruik gemaakt van de isoleercellen. Jeugdigen en medewerkers vertellen dat 't Anker bezig is met het ombouwen van de isoleercellen naar 'chillkamers'. De afdelingshoofden vertellen dat tevens wordt gekeken of het mogelijk is om de isoleercellen op te bouwen naar kleine woonstudio's, voor jeugdigen die al wat verder zijn in hun traject.

Op verschillende groepen is een tweede woonkamer gerealiseerd. Door de komst van meer personeel op de groep lukt het volgens medewerkers en jeugdigen nu vaker lukt daar gebruik te maken. Jeugdigen geven aan graag gebruik te maken van deze kamer, bijvoorbeeld om muziek te luisteren.

't Anker heeft een verbouwingsplan opgesteld om het gebouw kindvriendelijker te maken en dit plan tijdens het bezoek aan de inspectie toegelicht. Het tempo waarin de verbouwing plaats zal vinden is mede afhankelijk van de financiering vanuit gemeenten. De inspectie heeft in het gesprek met het management aandacht gevraagd voor het aspect van de verbouwing dat voor de jeugdigen het meeste van belang is, namelijk het verwijderen van de tralies voor de slaapkamerramen en de luikjes in de slaapkamerdeuren. De tralies voor de slaapkamerramen van de jeugdigen dienen geen doel en jeugdigen ervaren dit als onprettig.

3 Conclusie en vervolg

3.1 Conclusie

Het is voor de inspectie duidelijk dat medewerkers en het management hard hebben gewerkt om het repressieve klimaat te verminderen en onderliggende oorzaken die het repressieve klimaat in stand hielden aan te pakken. De verkleining van de groepsgrootte is volgens medewerkers essentieel geweest voor het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Dit, in combinatie met de tussendienst die is ingezet, leidt ertoe dat medewerkers meer tijd en aandacht kunnen geven aan de jeugdigen en aan de-escalerend handelen. De handvatten wat betreft de-escalerend werken die de training Veilig Vakmanschap heeft geboden en de doorlopende aandacht voor de-escalerend werken in de teamvergaderingen en overdrachtsmomenten helpen hierbij.

De visie op de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen binnen 't Anker is verschoven. Waar het eerst onderdeel was van de structuur en werd ingezet als strafmaatregel, is de visie nu dat vrijheidsbeperkende maatregelen alleen wordt ingezet als veiligheid in het geding is. Door de inzet van één slaapdienst per twee groepen is het gelukt geluidsoverlast 's nachts terug te dringen. Ook komt het niet meer voor dat jongeren uitsluitend vanwege het veroorzaken van geluidsoverlast, worden afgezonderd in de isoleercel.

Het aantal plaatsingen in de isoleercel en frequentie waarmee jeugdigen worden vastgepakt, vastgehouden en worden gefixeerd is sterk afgenomen. Vier van de acht isoleercellen zijn gesloten. Ook in de wijze van het benaderen van jeugdigen hebben grote veranderingen plaatsgevonden. Medewerkers denken nu meer na over alternatieven en zetten steeds meer alleen in het uiterste geval middelen en maatregelen in. In plaats van straffen gaan zij nu meer met jeugdigen in gesprek en proberen te ontdekken wat de oorzaak is voor het gedrag van de jeugdige. De organisatie van meer activiteiten heeft voor een positieve verandering gezorgd binnen 't Anker. De komst van de tussendienst maakt dat begeleiders meer met de jeugdigen kunnen ondernemen, bijvoorbeeld in de tweede woonkamer die op een aantal groepen is gerealiseerd. Hiernaast is er een avondprogramma met activiteiten en zijn er drie activiteiten begeleiders die één op één activiteiten ondernemen met jeugdigen.

De inspectie concludeert dat 't Anker aanzienlijke verbeteringen heeft doorgevoerd die vragen om blijvende aandacht om de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen nog verder terug te dringen.

Blijvend investeren in het verminderen vrijheidsbeperkende maatregelen

Ondanks de positieve ontwikkelingen die de inspectie heeft gezien en gehoord komt het nog voor dat fixatie wordt ingezet als er geen sprake is van acuut gevaar. Het is van belang dat binnen 't Anker blijvend wordt gewerkt aan het verminderen van repressie. Ook komt nog af en toe voor dat een jeugdige wordt afgezonderd, terwijl dit niet als maatregel staat opgenomen in diens perspectief plan. Hier vindt controle op plaatst door de adviseur beleid en dit wordt besproken met de medewerkers door de afdelingshoofden. Ook hier moet blijvend aandacht voor zijn.

Jeugdigen worden niet langer voor straf in de isoleercel geplaatst, maar alleen als zij een gevaar zijn voor zichzelf of voor anderen. Echter, bij de overweging om tot een plaatsing in de isoleercel over te gaan speelt een rol dat er beperkte mogelijkheden zijn om een jeugdige één op één te begeleiden en een jeugdige soms niet op de eigen kamer kan blijven omdat dit teveel onrust geeft voor de rest van de groep. Hier komt bij dat in het weekend de gedragswetenschappers niet dagelijks beoordelen of de jeugdigen uit de isoleercel kan. Pedagogisch medewerkers kunnen wel de bereikbaarheidsdienst consulteren om te bespreken of een jeugdige uit de isoleercel kan, maar de inspectie ziet hierin het risico, dat een plaatsing van een jeugdige in de isoleercel langer duurt dan dat noodzakelijk is voor de veiligheid.

De inspectie heeft gezien dat binnen de groepen van 't Anker de focus minder ligt op het straffen van ongewenst gedrag van jeugdigen en dat er meer mogelijkheden zijn om positief gedrag van jeugdigen te belonen, zoals het werken met een beloningssysteem.

Beëindigen geplande afzonderingen

Binnen 't Anker heeft het afgelopen jaar de focus gelegen bij het verminderen van ongeplande afzonderingen. Op bijna alle groepen binnen 't Anker zijn er echter nog dagelijks meerdere geplande momenten waarbij jeugdigen verplicht op hun kamer zitten, zoals tijdens de overdracht tussen medewerkers. De inspectie verwacht dat binnen 't Anker nu voortvarend geïnvesteerd wordt om ook de geplande afzonderingen te beëindigen, voor zover dit geen maatwerk in het belang van de jeugdige is.

Kindvriendelijker maken gebouw

't Anker heeft een verbouwingsplan opgesteld om het gebouw kindvriendelijker te maken en dit plan tijdens het bezoek aan de inspectie toegelicht. Het tempo waarin de verbouwing plaats zal vinden is mede afhankelijk van de financiering vanuit gemeenten. De inspectie heeft in het gesprek met het management aandacht gevraagd voor het aspect van de verbouwing dat voor de jeugdigen het meeste van belang is, namelijk het verwijderen van de tralies voor de slaapkamerramen en de luikjes in de slaapkamerdeuren.

Verbeteringen doorvoeren op alle groepen

De inspectie heeft zich in de onderzoeken in oktober 2020 en november 2021 gericht op zes gesloten groepen binnen 't Anker. Naast deze groepen beschikt de locatie nog over vier andere groepen. De inspectie verwacht van Ihub dat er voortdurende aandacht is om ook deze groepen mee te nemen in de verbeteringen die zijn doorgevoerd en nog doorgevoerd worden.

3.2 Vervolg

De verbeteringen die binnen 't Anker zijn doorgevoerd hebben duidelijk gezorgd voor een vermindering van repressie binnen (groepen van) 't Anker. Dat maakt dat de inspectie erop vertrouwt dat Ihub de verbeteringen zal vasthouden en verder aan de slag gaat met bovenstaande punten. De inspectie sluit met dit rapport het verbetertraject bij 't Anker af. Zij zal via regulier toezicht de ontwikkelingen bij 't Anker blijven volgen.

Bijlage 1 - Verantwoording

De inspectie voerde de hertoets bij 't Anker uit in november 2021. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende middelen ingezet en bronnen geraadpleegd:

- Interviews met:
  - o tien jeugdigen
  - o een afvaardiging van de jongerenraad
  - o zes pedagogisch medewerkers, waarvan twee werkbegeleiders
  - o twee activiteitenbegeleiders
  - o twee gedragswetenschappers
  - o drie afdelingshoofden
  - o de adviseur beleid en kwaliteit
  - o de geneesheer directeur
  - o de locatie directeur, de manager behandeling en de regio manager.

- Onderzoek van elf dossiers van jeugdigen.

- Tijdens het toezicht heeft de inspectie de volgende stukken ingezien en geanalyseerd:
  - o Overzichten afzonderingen april tot en met augustus
  - o Werkinstructie vrijheidsbeperkende maatregelen
  - o Maatregelen JeugdzorgPlus protocol
  - o Rapportage uitslagen leef- en werkklimaat onderzoek voorjaar 2021
  - o Rapportage repressievragenlijst voorjaar 2021
  - o Notulen werkgroep cultuuromslag
  - o Notulen werkgroep incidenten
  - o Notulen regiebesprekingen
  - o Opbouw en verloop van de activiteitenbegeleiding.

Bijlage 2 – Toetsingskader

UITVOERING HULP <i>Jeugdigen krijgen de hulp die zij nodig hebben om zich onbedreigd te kunnen ontwikkelen.</i>	
criterium	Verwachting
Professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen verantwoord toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Professionals nemen in de plannen van de jeugdigen op welke vrijheidsbeperkende maatregelen op hen toegepast kunnen worden. • Professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen alleen toe na de instemming van een gedragswetenschapper. • Professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen toe conform de geldende instructies en procedures. • Professionals zijn in het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen getraind.

LEEFKLIMAAT <i>Jeugdigen verblijven in een aandachtvolle omgeving.</i>	
criterium	Verwachting
Professionals hebben een respectvolle houding naar de jeugdigen.	<ul style="list-style-type: none"> • Jeugdigen vertrouwen de professionals. • Professionals hebben tijd en aandacht voor de jeugdigen. • Professionals belonen positief gedrag van de jeugdigen. • Professionals tonen voorbeeldgedrag. • Professionals respecteren de privacy van de jeugdigen.

BESTUURLIJKE ORGANISATIE <i>De aanbieder voorziet in de voorwaarden om verantwoorde hulp te leveren.</i>	
criterium	Verwachting
De aanbieder voert systematisch kwaliteitsmanagement uit.	<ul style="list-style-type: none"> • De aanbieder heeft een visie op hoe zij verantwoorde hulp biedt. • De aanbieder verzamelt systematisch informatie en rapporteert over de kwaliteit van de hulp. • De aanbieder brengt op basis van de analyse van de verzamelde informatie veranderingen aan om de kwaliteit van de hulp te verbeteren. • De aanbieder registreert en analyseert incidenten en voert naar aanleiding van de analyse verbeteringen door. • De aanbieder waarborgt dat de professionals werken volgens de professionele standaarden.

www.igj.nl